

Vastaus kirkkovaltuuston jäsen Sari Mäkimattilan valtuustoaloitteeseen koskien Kristillinen dogmatiikka -koulutusta HSRKYn luottamushenkilöille

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 327
405/00.00.04/2024

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää

- 1) merkitä vastauksen aloitteeseen tiedoksi ja
- 2) todeta asian loppuunkäsittelyksi.

Käsittely Käsittelyn aikana käytettiin yksi puheenvuoro.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Yhteisen kirkkovaltuuston ja yhteisen kirkkoneuvoston jäsen Sari Mäkimattila on tehnyt aloitteen luottamushenkilöiden tarpeellisesta osaamisesta ja kokemuksesta dogmatiikasta.

Aloitteen sisältö:

Opillisten näkemysten ymmärtäminen ja kunnioittaminen kirkollisessa keskustelussa ja niiden huomioiminen päätöksenteossa Helsingin seurakuntayhtymässä.

Dogmatiikka tutkii kirkon uskoa, niitä totuuksia, joihin kirkko nojaa ja joiden varassa sen itseymmärrys ja olemassaolo ovat. Uskonopin perusta ei ole ihmisen omassa uskomisessa, kokemuksessa tai ideologiassa.

HSRKYn luottamushenkilöillä tulee olla riittävät tiedolliset valmiudet, jotta se voi noudattaa päätöksenteossaan kirkkolain 2 §.

Kirkko tunnustaa sitä Raamattuun perustuvaa kristillistä uskoa, joka on lausuttu kolmessa vanhan kirkon uskontunnustuksessa sekä luterilaisissa tunnustuskirjoissa. Kirkon tunnustus ilmaistaan lähemmin kirkkojärjestyksessä.

Tunnustuksensa mukaisesti kirkko julistaa Jumalan sanaa ja jakaa sakramenteja sekä toimii muutenkin kristillisen sanoman levittämiseksi ja lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi.

Toteutus: Hiippakunnan piispa/piispat tai dogmatiikan akateemikko kutsutaan kouluttajaksi.

Vastaus aloitteeseen

Suomen evankelisluterilaisessa kirkossa kirkon jäseneltä odotetaan ja toivotaan kasvamista kristittyinä omassa kotiseurakunnassaan. Kirkon jäsenen polku alkaa

kasteesta, jonka jälkeen rippikoulussa opitaan lisää, syvennyttään luterilaiseen uskoon ja seurakuntaelämään. Konfirmaatiota voi ajatella myös ikään kuin valmistujaisina, jossa saavutetaan eräänlainen tutkinto. Tämän tutkinnon suorittamisen myötä kirkon jäsen saa mm. oikeuden toimia kummina, eli opettaa muillekin uskoa ja hän saa oikeuden toimia luottamushenkilönä. Kirkon jäsenen toivotaan myös rippikoulun jälkeen osallistuvan seurakunnan toimintaan aktiivisesti, jotta hän tietää tarpeeksi uskosta. Jos yksittäinen seurakunta toivoo jäseneltään tätä enemmän, on se seurakunnan itse päätettävissä.

Suomessa kirkossa on niin sanottu vallan kaksijako eli edustuksellinen ja episkopaalinen vallanjako. Edustuksellinen valta tarkoittaa sitä, että seurakunnilla on oikeus päättää omista asioistaan itsenäisesti koskien taloutta ja järjestäytymistä. Episkopaalinen valta puolestaan liittyy oppiin ja sen noudattamiseen. Tämän kahtiajaon ajatuksena on ollut, että oppiin ei saa vaikuttaa raha-asiat. Tästä syystä papit ovat tuomiokapitulien alaisuudessa ja oppia valvoo piispa ja kapitulit. Kärjistettynä tämä tarkoittaa sitä, että seurakunnan papisto saa päättää, millä keinoilla uskontoa opetetaan ja eletään todeksi seurakunnissa. Yhtymällä ei ole asiassa suurta painoarvoa.

Mikäli kokousasiassa tarvitaan nimenomaan teologista osaamista, voidaan pyytää selvitys kirkkoherroilta tai yhtymän teologeilta. Tähän asti onkin toimittu juuri näin, eli tarvittaessa on pyydetty kirkkoherroilta lausuntoa. Muuten perusoletuksena on, että asiantuntija ja valmistelijat nostavat tarvittavia kantoja esiin. Helsingin seurakuntayhtymässä työskentelee monia, joilla on tarvittavaa teologista osaamista: pappeja, diakoneja, nuorisotyönohjaajia ja kasvatuksen ammattilaisia. Lisäksi yhteisen seurakuntatyön johtajalla tulee olla kirkkoherran pätevyys.

Perehtyminen dogmeihin itsessään ei ole missään tuottanut sellaista lopputulosta, että yhteinen ilmapiiri paranisi. Tulkintoja dogmeista on yhtä paljon kuin on ihmisiäkin. Sen sijaan seurakunnallinen elämä ja siihen osallistuminen lisäävät yhteisiä kokemuksia Jumalasta ja seurakunnasta. Yhteinen seurakuntaelämä, josta jää hyviä muistoja ja kokemuksia lisäävät parhaiten ymmärrystä siitä, miten moninainen joukko seurakuntaan kuuluvat jäsenet voivat olla.

Edellytykset luottamushenkilönä toimimiseen tulee perustella seurakuntien koulutuksen (rippikoulu) kautta. Tämän pitää edustaa riittävää teologisen osaamisen tasoa, kun tarkastellaan luottamushenkilöiden toimia. Ilman muuta on selvää, että mitä enemmän syvenyy kristilliseen kasvatukseen ja hengellisen elämän hoitamiseen (KJ 3:18), sitä helpompi on löytää yhteisymmärrystä seurakunnallisten toimien järjestämisestä. Koska tässä on kyse puhtaasti seurakuntien tehtävästä, on syytä tämänkin perusteella jättää asia seurakuntien hoidettavaksi.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Stefan Forsén, stefan.forsen@evl.fi